

De Groene Academie 2011

Net als vorig jaar biedt Oikos als denktank ook dit najaar een basisopleiding aan over ecologisme als ideologische stroming. Op drie zaterdagen worden de bouwstenen van de groene ideologie uit de doeken gedaan. De dagen zelf bestaan uit een voor- en namiddag gedeelte, waarbij telkens deskundigen een uiteenzetting geven die uitmondt in een groeps gesprek in een ongedwongen sfeer.

Tijdens de eerste dag wordt inzicht gegeven in de historische wortels en ontwikkeling van het ecologisch bewustzijn, van het ecologisch denken en de groene partij. De tweede en deels derde dag behandelen specifieke thema's en invalshoeken zoals economie, welzijn en democratie. De namiddag van de derde dag staat een groeps gesprek centraal met mensen die in de concrete, ecologisch geëngageerde praktijk staan. Het volledige programma vindt je hieronder.

Na deze opleiding sta je sterker om vanuit ecologisch perspectief een kritische analyse te maken van de structuur en werking van de huidige samenleving. Het biedt je houvast om toekomstgerichte antwoorden te formuleren op de uitdagingen waarvoor de samenleving staat op sociaal-ecologisch vlak.

Als deze opleiding iets voor jou lijkt, schiet je best meteen in actie. Want om de kwaliteit hoog te houden, wordt het aantal inschrijvingen beperkt.

zaterdag 8 oktober, 19 november en 3 december 2011

Jeugdhuis de Blauwput vlakbij NMBS-station Leuven

Inschrijven en verdere informatie via dirk.holemans@oikos.be

8 OKTOBER 2011

ACHTERGRONDEN VAN ECOLOGISCH DENKEN EN HANDELEN

VOORMIDDAG

JEF PEETERS

FUNDAMENTEN VAN EEN GROENE MAATSCHAPPIJVISIE

Een groene maatschappijvisie verschilt op een aantal punten nogal fundamenteel van de dominante moderne visie. Dat heeft o.a. betrekking op het mens- en wereldbeeld, op opvattingen over de relatie tussen individu en samenleving en tussen de samenleving en de ecologische omgeving. De ecologische crisis maakt daarbij ook duidelijk dat een aantal ethische concepten aan herziening toe zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld over nieuwe visies op rechtvaardigheid en op welzijn. Kortom, de noodzakelijke overgang naar een ander type samenleving vraagt om vernieuwde fundamentele denkbeelden, ook wel 'paradigmaverandering' genoemd. In dit opleidingsdeel worden enkele centrale elementen van die nieuwe groene visie verkend.

NAMIDDAG

JAN MERTENS

HET ECOLOGISME, EN EEN KORTE GESCHIEDENIS VAN DE GROENE PARTIJ

Het ecologisme of de politieke ecologie, het zijn verschillende termen voor wat men de groene ideologie kan noemen. Het ecologisme is te beschouwen als een volwaardige politieke stroming, naast de andere zoals socialisme of liberalisme. Wat zijn de kenmerken van het ecologisme? Hoe verhoudt het zich tot de andere ideologieën? Is er een algemene analyse van de maatschappelijke werkelijkheid die eigen is aan het ecologisme en die je ook terug kunt vinden in de programma's en het handelen van de groene partijen? Op die vragen gaan we in tijdens een algemene inleidende sessie over het ecologisme, waarbij het begrip 'ecologische rechtvaardigheid' een sleutelrol speelt. We voegen er tegelijk ook een korte geschiedenis aan toe van de groene partij, vooral om te illustreren hoe het ecologisme als denkkader ook het politieke handelen van het vroegere Agalev en het huidige Groen! heeft bepaald.

19 NOVEMBER 2011

OVER ECOLOGIE, ECONOMIE EN DEMOCRATIE

VOORMIDDAG

JOHAN MALCORPS

GREEN GROWTH OF DEGROWTH? IDEEËNSTRIJD BINNEN DE GROENE BEWEGING

Er bestaan verschillende opvattingen binnen het groene gedachtegoed over de economie. Een eerste belangrijke stroming is de beweging voor groene groei en een groene New Deal in de VS. Deze beweging voor sociale gerechtigheid, gericht op de armsten in de stedelijke getto's, komt op voor groene jobs voor allen. Daartegenover staat de fundamentele kritiek van Serge Latouche in Frankrijk en zijn beweging voor 'décroissance' die teruggrijpt op pioniers als Ivan Illich en André Gorz die aanklagen dat te veel levensdomeinen zijn ingepalmd door de sfeer van de economie. Tim Jackson beweegt zich met zijn boek 'Prosperity without growth' in het midden. Hij pleit tegen consumptiegroei en voor een door de overheid aangestuurde transitie naar een andere economie.

Het laatste woord is dus nog niet gezegd. En dat hoeft ook niet. De bijdrage focust op wat ons bindt: het verzet tegen ongeremde groei, de nood aan nieuwe indicatoren en spelregels, een geëngageerde overheid en kansen voor mensen om hun eigen leven in handen te nemen.

NAMIDDAG

DIRK HOLEMANS

ECOLOGIE, DEMOCRATIE EN BURGERSCHAP

De ecologische crisis vereist een radicale wijziging van de samenleving, van productie- en consumptiewijze, waarin zowel de huidige als de toekomstige generaties een stem hebben. Het huidig democratisch systeem zit echter gevangen in een kortetermijn electoraal perspectief, waardoor het structureel niet in staat is deze radicale koerswijziging door te voeren. Daarom is het ook een ecologische taak om werk te maken van een toekomstgericht model van democratie. Dit model vertrekt vanuit het concept van 'ecologisch burgerschap' dat uitgaat van autonomie in verbondenheid. Hierbij wordt de individuele vrijheid terug gekoppeld aan het algemeen belang. Een dergelijke dialogische democratie wil een koppeling maken tussen publieke besluitvorming en persoonlijke levensstijl, zonder de noties van individuele vrijheid en autonomie geweld aan te doen. Op deze wijze kan een maatschappelijk draagvlak worden opgebouwd voor de noodzakelijke ecologische trendbreuken. En waardoor de centrale vraag van zowel de politieke filosofie als de ecologie, 'hoe goed te leven', opnieuw centraal gesteld wordt in onze samenleving.

3 DECEMBER 2011

ECOLOGIE: SOCIAAL EN GEËNGAGEERD

VOORMIDDAG

DIRK GELDOP

EEN GROENE KIJK OP DE WELVAARTSSTAAT

De welvaartsstaat en de sociale zekerheid staan onder druk, van neoliberale kritiek tot financiële druk. In de sessie schetsen we eerst de historiek en basisstructuren van de sociale zekerheid. In een tweede deel ligt de focus op de belangrijkste ontwikkelingen en uitdagingen: vergrijzing, activering, betaalbaarheid, ongelijkheid, diversiteit, tijdsbeleid. Wat is de groene kijk en welke antwoorden bieden we? Solidariteit, levenskwaliteit, autonomie en strijd tegen ongelijkheid zijn onze uitgangspunten. We kiezen voor een sterke sociale zekerheid, als instrument tegen armoede, maar ook als verzekering voor de doorsnee inwoner. We situeren de strijd voor tijdsrechten en ontspannen loopbanen met een betere spreiding van arbeid over de levensloop tegenover een eenzijdig harder en langer werken discours. We verkennen mogelijkheden om de financiering van de sociale zekerheid te verbreden.

NAMIDDAG

GESPREK MET ECOLOGISTEN UIT DE PRAKTIJK

We ronden de inhoudelijke opleiding af met het verhaal van en gesprek met mensen die in de concrete, ecologisch geëngageerde praktijk staan. Wie dat wordt, blijft nog even een verrassing.